

Fra
La Naturen Leve
post@lanaturenleve.no

Til
Norges Vassdrags- og Energidirektorat
nve@nve.no

KLAGE PÅ NVE'S GODKJENNING AV MTA-PLAN M.M. FOR LILLESAND VINDKRAFTVERK

NVE sendte 9. november 2020 ut godkjent anleggsplan, MTA-plan og ekspropriasjonstillatelse for Lillesand vindkraftverk. La Naturen Leve (LNL) påklager disse tillatelsene med følgende begrunnelse:

- **MTA-planen ivaretar ikke naturmangfoldlovens krav til kunnskap og «føre var»-prinsipper når kartlegging av flaggermus-forekomster tillates foretatt etter at vindturbinene er installert**
- **Det er gjort grove formelle feil i saksbehandlingsprosessen, og flere berørte grunneiere har ikke blitt informert eller involvert slik forvaltningsloven krever. Det vises bl.a. til uttalelsen til nabo Willy Mo som først i 2019 tilfeldig fikk kjennskap til planene og konsesjonene som er gitt. Tillatelser til ekspropriasjon mangler underliggende vedtak og er gitt i strid med gjeldende lovverk.**
- **Lillesand kommune ba i sin høringstillatelse om at det ble foretatt et CO²-regnskap for prosjektet. Dette er ikke imøtekommet. Det er grunn til å anta at et slikt regnskap ville kommet ut negativt eller med beskjeden positiv virkning.**

1. Naturmangfold – manglende utredning om flaggermus.

Vi siterer fra godkjenningen av MTA-planen: «Omfanget av flaggermus i vindkraftverket skal undersøkes med bruk av flaggermus-lydopptaker etter at vindkraftverket er satt i drift. Plan for undersøkelsene skal forelegges NVE før idriftsettelse. Dersom tilstedeværelsen av flaggermus viser seg å være stor, kan NVE kreve videre undersøkelser av vindkraftverkets påvirkning på flaggermus, og eventuelt avbøtende tiltak.»

ASKO har i sine merknader til innkomne høringstillatelser ikke kommentert de innspill som er gitt, grunnet manglende kunnskap om eller tiltak rettet mot flaggermus. Flaggermus er kjent som en svært sårbar artsgruppe overfor vindkraft. Internasjonale studier viser at i tillegg til faren for direkte påflyvninger/ kollisjoner, er denne artsgruppen sårbar for trykkfall og indre skader som følger av opphold nær slike anlegg.

La Naturen Leve mener dette strider mot bærende prinsipper i naturmangfoldloven (*krav til kunnskap og anvendelse av «føre-var» prinsippet når kunnskap mangler og konsekvensene anses betydelige*) når tillatelse gis til tross for at denne kunnskap mangler. NVE viser ikke til hvilke eventuelle avbøtende tiltak det kan være aktuelt å anvende og heller ikke hva som oppfattes å være stor tilstedeværelse. Dette anser vi som en vesentlig mangel. Vi er heller ikke kjent med at tilsvarende problemstilling er konkretisert ved andre vindkraftanlegg i Norge. Vi mener derfor at MTA-plan for Lillesand Vindkraftanlegg først kan godkjennes og anlegget påbegynnes når tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag om flaggermus er framskaffet og undergitt en faglig vurdering av relevant ekspertise.

1. Grove formelle feil i saksbehandlingen

NVE har i stor utstrekning overlatt sitt ansvar for å orientere berørte parter, til kommune og utbygger. Dette har blant annet ført til at berørte parter har vært oversett og dels totalt utelatt underveis i prosessen. LNL mener dette må anses som grov svikt i god forvaltningsskikk og åpenbar saksbehandlingsfeil. Det vises i den forbindelse til klagen til Willy Mo.

Når det gjelder ekspropriasjonstillatelsen som er gitt Lillesand Vind AS med formål å utvide og stedvis legge om Nordbøveien, så anes denne tillatelsen ugyldig da den strider mot gjeldende plangrunnlag. Deler av vedtaket gjelder arealer utenfor det konsesjonsgitte planområdet. Vi kan ikke se at det er gitt tillatelse til eiendomsendring eller privatrettslig avtale med Nordbøeiendommen gnr./bnr. 22/1 etter Plan- og bygningslovens (PBL) § 20-2 og jordlovens §§ 9 og 12. Dermed mangler nødvendig underliggende tillatelse/ avtale og vedtaket er derfor i strid med gjeldende plangrunnlag. Bestemmelser om arealbruk innebærer forbud mot breddeutvidelse og ombygging av veien. Dette har forøvrig NVE selv redegjort i sine veiledere til MTA i utgavene fra både 2011 og 2016. Dersom det i seg selv er grunnlag for konsesjon, så skal likevel NVE vurdere om det kan gis eksproprieringsrett. Det vil i praksis si at det i hver sak må foretas en vurdering av eksproprieringen mht:

- Fordelene for grunneierne
- Fordelene for samfunnet
- Ulempene for grunneierne
- Ulempene for samfunnet

NVE konstaterer i sitt vedtak at ekspropriasjon er rettferdiggjort ut fra samfunnsmessige hensyn uten at det gjøres en faglig vurdering eller begrunnelse for denne påstanden.

La Naturen Leve vil videre anføre at arealbruk til produksjonsanlegg krever vedtak etter plan- og bygningsloven. Slike produksjonsanlegg faller ikke under unntaket i lovens § 1-3.. Energiloven gir hjemmel for konsesjon etter § 3-1:

«Anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi, kan ikke bygges, eies eller drives uten konsesjon.»

Hjemmelen omfatter ikke selve arealbruken med de fysiske anleggene. Likevel er altså NVEs ekspropriasjonstillatelse rettet mot arealene.

2. Manglende CO² regnskap for anlegget

Lillesand kommune ønsker at alle utslippskilder for klimagasser skal kvantifiseres i CO²-ekvivalenter, og det må utarbeides et klimaregnskap etter «fra vugge til grav prinsippet». NVE mener dette er vurderinger som hører til konsesjonsprosessen, og viser til vurderingene som ble gjort i NVEs bakgrunn for vedtak datert 25.09.2015. La Naturen Leve støtter kommunens krav og viser til at temaet i dag er langt mer aktualisert og fokusert enn i 2015, samtidig som kunnskapsgrunnlaget er blitt bedre. Våre fremste fagmiljøer (bl. a. NTNU-Vitenskapsmuseet og NINA) har påpekt at terrenngrep kan gi så store CO²-kostnader at totalregnskapet av anlegget blir negativt, særlig der store myrarealer berøres. I forbindelse med vindkraftanlegget Buheii i Kvinesdal er det avdekket utgraving av ei stor elveslette langt utenfor planområdet for å skaffe masser til å dekke til og beskytte strømledninger. Vi frykter at tilsvarende kan skje i vår sak her.

LNL etterlyser også en plan for sanering av anlegget når det avsluttes, og krever at informasjon om alle masser tilført planområdet, kan spores tilbake til opprinnelse.

På bakgrunn av våre innvendinger krever La Naturen Leve at de tillatelser NVE har gitt for Lillesand Vindkraftverk AS må underkjennes og gis ny behandling.

29. november 2020

La Naturen Leve <https://lanaturenleve.no>

Marino J. Ask
Styreleder

Tor Punsvik
Styremedlem

Kopimottakere med epost

OED postmottak@oed.dep.no

Lillesand kommune postmottak@lillesand.kommune.no

Fylkesmannen i Agder fmagpost@fylkesmannen.no

Agder Fylkeskommune postmottak@agderfk.no

Motvind Norge v/ Eivind Mauland eivindmauland@gmail.com

Naturvernforbundet i Agder v/ Peder Johan Pedersen pederjob@online.no

FNF-Agder v/ Camilla Moseid camilla.moseid@FNF-nett.no

Berørte beboere i Nordbø-området i Lillesand v/ Øistein Wennesland

wennesland1968@hotmail.no

Nabo og hytteeier Willy Mo wmo1506@gmail.com